

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

26 06 2020

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В БАНКАХ

ACCOUNTING IN BANKS

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр»	/ bachelor
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	/ 07 «Management and Administration»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»	/ 071 «Accounting and Taxation»
Освітня програма	«Облік і оподаткування»	/ «Accounting and Taxation»

Розробник: Копчикова І.В. к.е.н.

Гарант(и) освітньої програми «Облік і оподаткування» -
Гладій Ірина Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування 10.03.2020 р. пр. № 5; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 11.03.2020 р. пр. № 3 та засіданні вченої ради інституту 26.06.2020 р. пр. № 6.

Рецензенти: внутрішній рецензент – Дзюба О.М., к.е.н., доцент
зовнішній стейкхолдер - Ніколаєнко О.С., керівник проекту по роботі з документами клієнтів АТ КБ «Приватбанк»

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 06.07.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,22.
Обл.-вид. арк.1,13. Тираж 5. Зам. № 150.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Робочу програму дисципліни «Бухгалтерський облік в банках» розроблено відповідно до навчальних планів підготовки бакалаврів за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Предметом дисципліни є теоретичні засади та діюча практика обліку активів, власного капіталу та зобов'язань банків, а також методика складання фінансової звітності банківських установ.

Метою дисципліни «Бухгалтерський облік в банках» є оволодіння методикою бухгалтерського обліку основних банківських операцій на основі Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні уміти:

- використовувати знання з обліку в банках для ведення обліку операцій і складання фінансової звітності;

- вільно орієнтуватися у номенклатурі плану рахунків, формувати аналітичні рахунки, здійснювати бухгалтерські записи щодо банківських операцій;

- аналізувати та подавати фінансові звіти.

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Економічна теорія», «Економіка і фінанси підприємств», «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в банках» для освітньої програми «Облік і оподаткування» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

- загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 03. Здатність працювати в команді.

ЗК 04. Здатність працювати автономно.

ЗК 07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

- фахові компетентності:

СК 02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в банках» полягають:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.

ПР09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.

ПР13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.

ПР 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використаної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього	з них			
		лекції	практичні	СРС	
Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку у банках	8	2	2	2	ПО, КТ
Тема 2. Побудова плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, організація аналітичного обліку	12	2	2	4	УО, СЗ, КТ
Тема 3. Джерела формування фінансових ресурсів банку та їх розміщення	12	2	2	6	КТ, СЗ, ПО
Тема 4. Облік касових операцій у банку	12	2	2	6	КТ, СЗ, ІЗ
Тема 5. Організація та облік міжбанківських операцій	12	2	2	6	КТ, СЗ, ІЗ
Тема 6. Організація та облік розрахункових операцій	18	4	4	8	УО, СЗ, КТ
Тема 7. Облік операцій з кредитування	18	4	4	8	УО, КТ
Тема 8. Облік депозитів та інших зобов'язань банку	18	4	4	8	ІЗ, КТ, ІЗ
Тема 9. Облік операцій із цінними паперами	18	4	4	8	КТ, ПО
Тема 10. Облік операцій з іноземною валютою	12	2	2	6	КТ, УО, ІЗ
Тема 11. Облік основних засобів і нематеріальних активів	12	2	2	6	УО, СЗ, КТ
Тема 12. Облік запасів матеріальних цінностей	12	2	2	6	КТ, СЗ, ІЗ
Тема 13. Облік операцій з лізингу	14	2	2	6	УО, СЗ, КТ
Тема 14. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності банків	18	4	4	8	УО, СЗ, КТ
Тема 15. Звітність банку	18	4	4	8	УО, СЗ, КТ
Підсумковий контроль - екзамен					
Разом	180/6	42	42	96	

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни

Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках

Закон України «Про банки і банківську діяльність». Характеристика дворівневої банківської системи. Класифікація банків: за ознакою функціонування; за спеціалізацією; за належністю статутного капіталу; за організаційно-правовою формою. Банківські об'єднання, їх особливості.

Загальні положення організації обліку в банках. Вимоги, що висуваються до бухгалтерського обліку в банках. Елементи методу бухгалтерського обліку, користувачі фінансової інформації, відповідальність за організацію бухгалтерського обліку, обов'язки головного бухгалтера.

Характеристика операційної роботи в банках. Сутність і зміст принципу надання працівникові прав відповідального виконавця.

Етапи операційного процесу. Функції управління операційною діяльністю банку. Класифікація банківських документів за місцем складання; за призначенням; за змістом. Характеристика касових, меморіальних та позабалансових документів. Меморіальна-ордерна форма обліку, та її складові.

Характеристика об'єктів фінансового обліку: активи банку, зобов'язання та капітал. Головне бухгалтерське рівняння. Склад фінансової звітності.

Визначення ліквідності банку. Чинники банківської ліквідності. Розподіл активів за ступенем ліквідності. Ризик незбалансованої ліквідності. Нормативні співвідношення ліквідності.

Тема 2. Побудова плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, організація аналітичного обліку

Характеристика плану рахунків як систематизованої інформації про реєстрацію господарських операцій. Мета і завдання плану рахунків, його побудова відповідно до міжнародних принципів бухгалтерського обліку.

Особливості плану рахунків: мультивалютність; наявність управлінського обліку, подвійний запис за позабалансовими рахунками; нові вимоги до аналітичних рахунків.

Структура плану рахунків. Класифікація балансових рахунків за видами контрагентів, характером операцій і ступенем зниження ліквідності. Характеристика класів плану рахунків та рахунків II, III, IV порядку. Особливості побудови дев'ятого класу плану рахунків. Позабалансові рахунки. Характеристика рахунків дев'ятого класу. Особливості записів за рахунками розділу 99 (контррахунки), які використовуються для подвійного запису.

Економічна характеристика аналітичного обліку. Взаємозв'язок синтетичного та аналітичного обліку. Параметри контрагентів (клієнтів) банку, параметри аналітичних рахунків; параметри документів; параметри договорів.

Тема 3. Джерела формування фінансових ресурсів банку та їх розміщення

Характеристика позикових та залучених коштів. Методи залучення грошових коштів. Джерела позикових коштів. Вартість окремих джерел фінансових ресурсів.

Характеристика основного та додаткового банківського капіталу. Сутність розкритих резервів, їх склад: обов'язковий резерв, резерв для покриття можливих витрат за кредитними операціями; резерв під стандартну та нестандартну заборгованість.

Склад додаткового капіталу: нерозкриті резерви; резерви переоцінки; гібридні резерви; субординований борг.

Характеристика рахунків класу 5 «Капітал банку». Бухгалтерські проведення з відображення в обліку статутного капіталу. Облік прибутку банку та його розподілу. Відображення залишку нерозподіленого прибутку.

Тема 4. Облік касових операцій у банку

Нормативно-законодавча база організації касової роботи банків. Напрямки видачі готівки. Призначення операційної каси та її склад: прибуткова, видаткова, вечірня каса та каса перерахунку грошової виручки.

Призначення грошових сховищ, порядок обліку готівки та цінностей в сховищах.

Документи, за якими готівка приймається в касу, їх рух. Функції касира та операціоніста з оприбуткування готівки.

Організація роботи вечірньої каси. Функції бухгалтера-контролера та касира. Організація і порядок роботи кас перерахунку грошової виручки. Оформлення та рух касових документів, формування регістрів бухгалтерського обліку з прибуткових касових операцій.

Документальне оформлення операцій з готівкою видатковими касами. Організація контролю за видатковими операціями. Формування регістрів бухгалтерського обліку з видаткових касових операцій. Облік готівки на рахунку 1001 «Банкноти та монети в касі банку». Зміст операцій та бухгалтерські проведення з касових операцій.

Організація та облік інкасації коштів у клієнтів банку. Облік надлишків та недостач готівки в касі банку.

Тема 5. Організація та облік міжбанківських операцій.

Кореспондентські відносини між банками, порядок здійснення міжбанківських розрахунків. Технологія реалізації та облік міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів (СЕП) НБУ. Порядок здійснення та облік міжбанківських розрахунків при прямих кореспондентських відносинах. Облік розрахунків, що здійснюються через внутрішньобанківську платіжну систему (ВПС) комерційного банку. Облік підкріплення операційних кас комерційних банків

Тема 6. Організація та облік розрахункових операцій

Нормативна база організації безготівкових розрахунків. Принципи, на яких базується організація безготівкових розрахунків.

Вимоги до розрахункових документів. Термін виконання розрахункових документів. Випадки списання коштів з рахунку шляхом оформлення меморіального ордера.

Випадки, в яких безготівкові розрахунки оформляються платіжними дорученнями. Особливості застосування платіжних вимог-доручень.

Бухгалтерський облік розрахункових чеків. Бухгалтерські проведення з видачі чекових книжок, прийняття на інкасо та переказ грошей банку чекоутримувача.

Облік розрахунків з допомогою платіжних карток.

Види акредитивів: покриті та непокриті; відкличні та безвідкличні; з акцептом та без акцепту. Бухгалтерські проведення операцій з акредитивами.

Тема 7. Облік операцій з кредитування

Сутність кредитної операції банку, вимоги та умови до банківського кредитування. Форми забезпечення кредитів: застава, поручительство, цесія, іпотека, страховий поліс. Випадки, щодо яких кредити видавати заборонено.

Кредити в поточну діяльність та кредити в інвестиційну діяльність. Рахунки, що відкриваються для кредитів, за різними видами діяльності: простий позиковий рахунок, спеціальний позиковий рахунок, контокорентний рахунок.

Бухгалтерські проведення за кредитними операціями. Облік номіналу кредиту та зміни основної суми боргу. Облік процентних і комісійних доходів.

Сутність та основні умови овердрафту. Рахунки обліку овердрафту та основні бухгалтерські проведення за операціями овердрафту.

Визначення операцій РЕПО. Типи операцій РЕПО: операції прямого РЕПО та зворотного РЕПО. Характеристика балансових рахунків для здійснення операцій РЕПО. Основні бухгалтерські проведення.

Визначення факторингу. Учасники факторингових операцій. Факторингова угода на умовах оплати дебіторської заборгованості на визначену дату або на умовах попередньої оплати, їх особливості. Винагорода при факторингових операціях: комісія та процентний дохід. Балансові рахунки для відображення факторингових операцій, основні бухгалтерські проведення.

Відмінності вексельного кредиту від інших форм кредитування. Дисконт за вексями. Балансові рахунки для відображення вексельних операцій, основні бухгалтерські проведення.

Тема 8. Облік депозитів та інших зобов'язань банку

Правила бухгалтерського обліку депозитних операцій. Бухгалтерський облік номіналу депозиту. Балансові рахунки для обліку номіналу та процентів за депозитом.

Облік депозиту в залежності від методу виплати процентів. Сплата процентів методом «за період», бухгалтерські проведення за умов використання цього методу. Сплата процентів методом «на період» (авансом), відображення його в бухгалтерському обліку.

Номінальна та фактична процентна ставка для обчислення суми нарахованих процентів банку за депозитними операціями. Фіксована та плаваюча процентна ставка для залучення депозитів.

Інші зобов'язання банків.

Тема 9. Облік операцій із цінними паперами

Визначення портфелю цінних паперів. Складові загального балансового портфеля цінних паперів: портфель торговельних цінних паперів; портфель на продаж; портфель цінних паперів на інвестиції. Ознаки належності цінних паперів до окремих видів портфелів.

Облік придбаних на продаж акцій. Балансові рахунки, бухгалтерські проведення. Оцінка портфеля акцій. Облік довгострокових вкладень банку в

акції та вкладень в асоційовані й дочірні компанії. Визначення та відображення на рахунках суми частки банку у чистому капіталі. Облік боргових цінних паперів на продаж. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку номінальної вартості паперів, дисконту та премії. Нарахування та облік амортизації дисконту та премії. Основні бухгалтерські проведення. Облік боргових цінних паперів, придбаних з наміром зберігання до дати погашення. Рахунки та бухгалтерські проведення. Визначення та облік неамортизованого дисконту та неамортизованої премії.

Облік розміщення, обігу, сплати доходу та погашення облігацій внутрішньої державної позики на балансових, позабалансових та депозитарних рахунках. Підготовка до проведення аукціону, здійснення платежів за розміщеними облігаціями. Бухгалтерський облік облігацій на вторинному ринку. Продаж облігацій з правом зворотного викупу (РЕПО).

Основна мета випуску банківських векселів. Рахунки бухгалтерського обліку простих векселів, емітованих банком. Облік операцій, що пов'язані з емісією векселів, їх реалізацією та щомісячним нарахуванням процентів. Облік погашення (викупу) векселів в терміни, визначені угодою та за дострокового викупу.

Тема 10. Облік операцій з іноземною валютою

Використанням у міжнародному обороті валютних цінностей як засобу платежу. Операції, вартість яких визначена в іноземній валюті, або які вимагають розрахунків в іноземній валюті. Валютні операції з рахунком клієнта. Депозитні і кредитні операції в іноземній валюті.

Валютні операції, що виконуються з ініціативи банку. Дата валютування, дата операції та дата розрахунку у валютних операціях.

Мультивалютність плану рахунків банку. Сутність валютної позиції банку. Вплив валютних операцій на розмір валютної позиції банку. Закрита та відкрита валютні позиції банку.

Характеристика рахунків для запису валютної позиції. Операції купівлі-продажу валюти за національну валюту та за іншу іноземну валюту.

Тема 11. Облік основних засобів і нематеріальних активів

Нормативна база обліку основних засобів та нематеріальних активів. Облік витрат, які здійснені установою банку під час придбання та підготовки основних засобів до експлуатації. Рахунки та бухгалтерські проведення придбання за національну та іноземну валюту. Відображення в обліку капітального та поточного ремонту: рахунки, бухгалтерські проведення.

Визначення переоціненої вартості основних засобів і нематеріальних активів. Відображення результатів дооцінки та уцінки на рахунках бухгалтерського обліку. Урахування в обліку попередніх дооцінок (уцінок).

Загальний порядок нарахування амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Відображення амортизації та зносу на балансових рахунках. Особливості нарахування амортизації необоротних матеріальних активів і бібліотечних фондів. Визначення строків корисного використання активів.

Втрати економічної вигоди внаслідок зменшення корисності активів. Сутність суми очікуваного відшкодування. Визначення чистої ціни продажу

або вартості використання. Облік витрат від зменшення корисності. Облік фінансового результату від реалізації основних засобів і нематеріальних активів. Списання основних засобів, не придатних до роботи, відображення в обліку.

Тема 12. Облік запасів матеріальних цінностей

Поняття запасів, системи їх обліку та методи визначення собівартості. Методологічні засади бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей. Облік операцій із придбання банком запасів матеріальних цінностей. Списання запасів матеріальних цінностей. Облік операцій із запасами матеріальних цінностей, що передані або надані в заставу. Облік резервів для відшкодування можливих втрат за дебіторською заборгованістю, пов'язаною із запасами матеріальних цінностей. Розкриття інформації про запаси матеріальних цінностей банку

Тема 13. Облік операцій з лізингу

Економічний зміст та види лізингових операцій. Методологічні засади бухгалтерського обліку лізингових операцій. Облік операцій з фінансового лізингу лізингодавцем. Відображення в обліку фінансового лізингу лізингоодержувачем. Облік оперативного лізингу лізингодавцем. Облік операцій з оперативного лізингу лізингоодержувачем. Відображення в обліку продавця операції з продажу необоротного активу із зворотною орендою. Відображення в обліку покупця операції з продажу необоротного активу із зворотною орендою. Розкриття інформації про лізингові операції.

Тема 14. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності банків

Визначення та склад доходів і витрат банку. Небанківські доходи і витрати. Ідеологія обліку доходів та витрат в банку. Процентні, комісійні, торгівельні та інші операційні доходи. Сутність дисконту та премій. Непередбачені доходи банку. Принципи нарахування, відповідності та обережності при визначенні доходів.

Правила бухгалтерського обліку процентних і комісійних доходів і витрат. Умови застосування принципу відповідальності витрат і доходів. Принцип обережності при нарахуванні доходів і витрат. Балансові рахунки та проведення в обліку доходів і витрат.

Порядок ведення податкового обліку в банках: позасистемний; на рахунках управлінського обліку; на балансових рахунках. Відмінності між фінансовим та податковим обліком згідно П(С)БО 17 «Податок та прибуток». Види тимчасових різниць. Бухгалтерський облік податку на прибуток. Балансові рахунки для обліку ПДВ. Відображення ПДВ в бухгалтерському обліку.

Тема 15. Звітність банку.

Концептуальні основи фінансової звітності. Баланс банку. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. виправлення помилок у фінансовій звітності. Статистична звітність. Особливості складання консолідованої фінансової звітності. Аудиторський звіт, що складається за результатами щорічної аудиторської перевірки фінансової звітності банку.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати: сутність операційної роботи в банках, характеристику об'єктів фінансового обліку</p> <p>Вміти: Здійснювати розподіл об'єктів банківського обліку на активи і пасиви</p>	<p>Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках Лекція № 1. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і види бухгалтерського обліку, об'єкти, принципи, правове регулювання обліку. 2. Організація обліку в банках. 3. Облікова політика банку. Побудова та функції обліково-операційного апарату 4. Банківська документація, види банківських документів та документообіг <p>Література: Основна: 1-8 Додаткова: 5,6,22,23 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Ознайомитись з Положенням про організацію операційної діяльності в банках України</p>	2
	<p>Практичне заняття № 1. На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати основне бухгалтерське рівняння здійснити розподіл об'єктів обліку 2. Визначити суми активів, власного капіталу та зобов'язань банку 	2
<p>Знати: сутність і структуру Плану рахунків, характеристику його особливостей, параметри аналітичного обліку та порядок формування номера аналітичного рахунку</p> <p>Вміти: формувати номер аналітичного рахунку та</p>	<p>Тема 2. Побудова плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, організація аналітичного обліку Лекція № 2. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика та класифікація рахунків бухгалтерського обліку в банках 2. План рахунків бухгалтерського обліку банків України і принципи його побудови 3. Параметри аналітичного обліку. Формування номера аналітичного рахунку. <p>Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,22 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Роздрукувати і опрацювати План рахунків бухгалтерського обліку банків України: постанова Правління НБУ від 11.09.2017 р. № 89</p>	4

складати баланс банківської установи	Практичне заняття №2. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1.Опрацювати структуру плану рахунків. 2.Класифікувати статті на активи і зобов'язання.	2
Знати: характеристику рахунків класу 5 «Капітал банку», бухгалтерські проведення з відображення в обліку статутного капіталу. Вміти: складати кореспонденцію рахунків з формування статутного капіталу, відобразити операції з акціонерами та здійснювати облік прибутку банку	Тема 3. Джерела формування фінансових ресурсів банку та їх розміщення Лекція № 3. План лекції: 1. Характеристика позикових і залучених коштів, методи і джерела їх формування. 2. Склад і оцінка капіталу банку. 3. Облік операцій з формування статутного капіталу банку. 4. Облік розрахунків за акціонерами банку. Література: Основна: 1-8 Додаткова: 5,13 Інтернет-ресурси: 1, 2	2
	Самостійна робота студентів Опрацювати гл. 6 «Капітал, фонди та резерви банку» Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 №2121-III	6
	Практичне заняття № 3. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1.Здійснити облік операцій з формування статутного капіталу 2. Здійснити облік операцій за розрахунками з акціонерами 3. Здійснити облік прибутку банку та його розподілу. Відображення залишку нерозподіленого прибутку.	2
Знати: організацію касової роботи, документальне оформлення та облік руху готівкових коштів. Вміти: складати первинні документи по руху готівки в касі банку, здійснювати облік операцій, що проводяться касами банківських установ	Тема 4. Облік касових операцій у банку Лекція № 4. План лекції: 1. Організація ведення касових операцій в комерційних банках 2. Організація та облік прибуткових і видаткових касових операцій. Облік касових операцій із застосуванням автоматичних касових машин 3. Інкасація грошового виторгу інкасаторами банків 4. Відображення в обліку надлишків та нестач готівки в касі банку Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,2,3,4,8,12,16,20,24 Інтернет-ресурси: 1, 2	2
	Самостійна робота студентів Ознайомитись з Інструкцією з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України	6
	Практичне заняття № 4 1. Нормативна база організації обліку грошових коштів, розрахунків 2. Організація документального оформлення та обліку руху грошових коштів у касі банку	2

	<p>На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити облік операцій, що проводяться прибутковими та видатковими касами 2. Здійснити облік операцій з інкасації готівки 3. Здійснити облік операцій з прикріплення операційних кас 	
<p>Знати: порядок організації та обліку міжбанківських операцій</p> <p>Вміти: визначати тип кореспондентських відносин, скласти бухгалтерські проведення з обліку міжбанківських розрахунків</p>	<p>Тема 5. Організація та облік міжбанківських операцій Лекція № 5. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кореспондентські відносини між банками, порядок здійснення міжбанківських розрахунків 2. Технологія реалізації та облік міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів (СЕП) НБУ 3. Порядок здійснення та облік міжбанківських розрахунків при прямих кореспондентських відносинах 4. Облік розрахунків, що здійснюються через внутрішньобанківську платіжну систему (ВПС) комерційного банку <p>Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,4,8,15,17,18,24 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Ознайомитися з Інструкцією про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 16.08.2006 № 320.</p>	6
	<p>Практичне заняття № 5. На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засвоїти механізм дії міжбанківських розрахунків 2. Здійснити облік міжбанківських розрахунків через СЕП НБУ 3. Визначити тип кореспондентських відносин та вказати основні рахунки, які використовуються для розрахунків. 	2 2
<p>Знати: порядок організації та обліку розрахункових операцій</p> <p>Вміти: оформляти первинні документи з проведення розрахункових операцій та скласти бухгалтерські проведення</p>	<p>Тема 6. Організація та облік розрахункових операцій Лекція № 6. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відкриття і ведення банками рахунків клієнтів. 2. Принципи організації безготівкових розрахунків. Платіжні інструменти 3. Облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями та платіжними вимогами-дорученнями 4. Розрахунки платіжними вимогами в разі здійснення примусового списання коштів 	2
	<p>Лекція № 7. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облік операцій при розрахунках чеками 2. Облік операцій із застосуванням платіжних карток 3. Організація документообігу та обліку розрахункових операцій з використанням системи «клієнт-банк» <p>Література: Основна: 1-8</p>	2

	Додаткова: 1,3,4,8,15,17,18,24 Інтернет-ресурси: 1,2	
	Самостійна робота студентів Ознайомитися з Інструкцією про безготівкові розрахунки в банках України в національній валюті	8
	Практичне заняття № 6. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Скласти первинні документи з проведення розрахункових операцій 2. Відобразити відповідні операцій на балансових і позабалансових рахунках	2
	Практичне заняття № 7. 1. Оформити реєстр чеків. 2. Відобразити відповідні операцій на балансових і позабалансових рахунках	2
Знати: сутність кредитних операцій та форми забезпечення кредитів, бухгалтерські проведення за кредитними операціями Вміти: відображати в бухгалтерському обліку кредити надані банком та формувати резерви під кредитні ризики.	Тема 7. Облік операцій з кредитування Лекція № 8. План лекції: 1. Організація процесу банківського кредитування та його відображення в обліку 2. Рахунки, що використовуються при обліку банківських кредитів 3. Облік операцій з надання кредиту.	2
	Лекція № 9. План лекції: 1. Облікові процедури, що виконуються з настанням терміну погашення кредиту 2. Облік доходів банку за кредитними операціями 3. Особливості обліку окремих видів банківських позик 4. Облік резервів під кредитні ризики. Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,9,21 Інтернет-ресурси: 1,2	2
	Самостійна робота студентів Ознайомитися з Інструкцією з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України	8
	Практичне заняття № 8. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Вивчити характеристику рахунків з обліку кредитних операцій 2. Виконання завдань з відображення в бухгалтерському обліку наданих банком кредитів.	2
	Практичне заняття № 9. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Виконання завдань з відображення в бухгалтерському обліку наданих банком кредитів за різними формами кредитування. 2. Відобразити в обліку сформовані резервів під кредитні ризики.	2

<p>Знати: облік коштів до запитання та облік строкових коштів, а також розрахунків пов'язаних з оплатою праці та розрахунків з бюджетом</p> <p>Вміти: оформляти в обліку депозитні операції, операції по розрахунках з персоналом та операції по розрахунках за податками</p>	<p>Тема 8. Облік депозитів та інших зобов'язань банку Лекція № 10. План лекції: 1. Загальні положення щодо обліку зобов'язань 2. Основні засади ведення і обліку банками депозитних операцій 3. Облік розміщених депозитів на міжбанківському ринку 4. Облік залучених банком депозитів</p>	2
	<p>Лекція № 11. План лекції: 1. Облік розрахунків з оплати праці 2. Облік розрахунків за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням 3. Облік розрахунків з бюджетом</p> <p>Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,4,8,9 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Ознайомитися з Інструкцією з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України</p>	8
	<p>Практичне заняття № 10. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1.Оформити в обліку операції по поточних рахунках клієнтів 2. Оформити в обліку депозитні операції</p> <p>Практичне заняття № 11. Облік інших зобов'язань банку На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Оформити в обліку операції по розрахунках з персоналом. 2. Оформити в обліку операції по розрахунках за податками</p>	2
<p>Знати: сутність операцій з цінними паперами, бухгалтерські проведення з обліку операцій з цінними паперами</p> <p>Вміти: відображати в обліку операції банку із цінними паперами</p>	<p>Тема 9. Облік операцій із цінними паперами Лекція № 12. План лекції: 1. Засади оцінки та обліку цінних паперів і фінансових інвестицій банку. 2. Облік цінних паперів у торговому портфелі банку 3. Облік цінних паперів у портфелі банку на продаж 4. Облік цінних паперів у портфелі банку до погашення</p>	2
	<p>Лекція № 13. План лекції: 1. Облік інвестицій в асоційовані та дочірні компанії 2. Облік цінних паперів емітованих банком 3. Облік доходів і витрат банку за операціями з цінними паперами</p> <p>Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,26 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2

	<p>Самостійна робота студентів Ознайомитися з Інструкцією з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами та фінансовими інвестиціями в банках України</p>	8
	<p>Практичне заняття № 12. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Описати обліковий процес здійснення операцій з цінними паперами банківської установи. 2. Відобразити в обліку операції банку із цінними паперами.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 13. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Відобразити дисконт та премії, нарахування амортизації по операціях з цінними паперами 2. Визначити фінансовий результат від операцій з акціями в торговому портфелі банку</p>	2
<p>Знати: сутність валютних операцій, бухгалтерські проведення з обліку валютних операцій</p> <p>Вміти: відображати в обліку операції з руху іноземної валюти на поточних рахунках та в касі банку.</p>	<p>Тема 10. Облік операцій з іноземною валютою Лекція № 14. План лекції: 1. Суть та особливості обліку валютних операцій банку 2. Облік готівкових валютно-обмінних операцій 3. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти на міжбанківському валютному ринку 4. Облік безготівкових операцій з купівлі та продажу іноземної валюти за дорученням клієнтів Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,2,3,7,11 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Ознайомитися з Інструкцією про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України</p>	6
	<p>Практичне заняття № 14. На основі ситуаційного завдання необхідно засвоїти: 1. Облік наявності та руху іноземної валюти на поточних рахунках у банках. 2. Облік касових операцій з іноземною валютою. 3. Облік операцій із придбання іноземної валюти за національну валюту України</p>	2
<p>Знати: визначення, склад та оцінку основних засобів і нематеріальних активів, а також облік операцій пов'язаних з ними</p> <p>Вміти: відображати в обліку операції з руху основних засобів,</p>	<p>Тема 11. Облік основних засобів і нематеріальних активів Лекція № 15. План лекції: 1. Визначення необоротних матеріальних активів, їх класифікація та оцінка 2. Облік руху основних засобів 3. Облік нематеріальних активів 4. Відображення в обліку результатів інвентаризації основних засобів і нематеріальних активів Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,10,14 Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Опрацювати Інструкцію з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України</p>	6

<p>нараховувати амортизацію основних засобів.</p>	<p>Практичне заняття № 15. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Оформити в обліку операції пов'язані з рухом основних засобів. 2. Оформити в обліку операції з нарахування амортизації основних засобів.</p>	<p>2</p>
<p>Знати: визначення, склад та оцінку запасів товарно-матеріальних цінностей, а також облік операцій пов'язаних з ними</p> <p>Вміти: відображати в обліку операції з надходження та списання запасів</p>	<p>Тема 12. Облік запасів матеріальних цінностей Лекція № 16. План лекції: 1. Поняття запасів, системи їх обліку та методи визначення собівартості 2. Облік операцій пов'язаних з рухом запасів матеріальних цінностей. 3. Списання запасів матеріальних цінностей. 4. Облік операцій із запасами матеріальних цінностей, що передані або надані в заставу Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,10,14 Інтернет-ресурси: 1,2</p> <p>Самостійна робота студентів Опрацювати Інструкцію з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України</p> <p>Практичне заняття № 16. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Оформити в обліку операції з придбання, реалізації та списання матеріальних цінностей.</p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>
<p>Знати: економічний зміст та види лізингових операцій, порядок їх обліку у лізингодавця і лізингодержувача</p> <p>Вміти: відображати в обліку операції з фінансового і оперативного лізингу</p>	<p>Тема 13. Облік операцій з лізингу. Лекція № 17. План лекції: 1. Економічний зміст та види лізингових операцій. 2. Фінансовий і оперативний лізинг, їх характеристика. 3. Облік операцій з фінансового лізингу. 4. Облік операцій з оперативного лізингу. Література: Основна: 1-8 Додаткова: 1,3,10,14 Інтернет-ресурси: 1,2</p> <p>Самостійна робота студентів Опрацювати Інструкцію з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України</p> <p>Практичне заняття № 17. На основі ситуаційного завдання необхідно: 1. Визначити щомісячну орендну плату 2. Визначити річну й місячну суму амортизаційних відрахувань 3. Скласти бухгалтерські проведення у лізингодавця</p>	<p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>
<p>Знати: принципи організації обліку доходів, витрат, визначення</p>	<p>Тема 14. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності банків Лекція № 18. План лекції: 1. Економічний зміст доходів і витрат банків та їх класифікація</p>	<p>2</p>

<p>фінансового результату діяльності банку</p> <p>Вміти: відображати в обліку доходи і витрати банків, визначати фінансовий результат діяльності банку</p>	<p>2. Методологічні засади бухгалтерського обліку доходів і витрат</p> <p>3. Облік процентних доходів і витрат</p> <p>4. Облік комісійних доходів і витрат</p> <p>Лекція № 19.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облік результатів від торговельних операцій 2. Облік загальних адміністративних витрат 3. Облік фінансового результату діяльності банку 4. Облік формування та використання прибутку банку. <p>Література:</p> <p>Основна: 1-8</p> <p>Додаткова: 1,3,9</p> <p>Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Ознайомитися з Правилами з бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України</p>	8
	<p>Практичне заняття № 18.</p> <p>На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оформити в обліку операції з обліку доходів комерційних банків. 2. Оформити в обліку операції з обліку витрат комерційних банків. <p>Практичне заняття № 19.</p> <p>На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити фінансовий результат діяльності банку. 2. Визначити податковий прибуток та суму витрат податку з прибутку 	2
	<p>Практичне заняття № 19.</p> <p>На основі ситуаційного завдання необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити фінансовий результат діяльності банку. 2. Визначити податковий прибуток та суму витрат податку з прибутку 	2
<p>Знати: принципи складання фінансової звітності банківської установи.</p> <p>Вміти: складати баланс та звіт про фінансові результати комерційного банку</p>	<p>Тема 15. Звітність банку</p> <p>Лекція № 20.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні основи фінансової звітності. 2. Фінансова звітність банку. <p>Лекція № 21.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. виправлення помилок у фінансовій звітності. 2. Особливості складання консолідованої фінансової звітності 3. Статистична звітність. <p>Література:</p> <p>Основна: 1-8</p> <p>Додаткова: 19</p> <p>Інтернет-ресурси: 1,2</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>Ознайомитися з Правилами з бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України</p>	8
	<p>Практичне заняття № 20.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти баланс підприємства по оборотно-сальдовій відомості <p>Практичне заняття № 21.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти звіт про фінансові результати 	2
	<p>Практичне заняття № 21.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти звіт про фінансові результати 	2
	<p>Разом</p>	180/6

III. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Васюренко О.В., Сердюк Л.В., Сидоренко О.М. Облік і аудит у банках : навч. посібник. К. : Знання, 2008. 623с.
2. Волкова І. А., Калініна О. Ю. Бухгалтерський облік у банках : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 520 с.
3. Дзюба О.М. Бухгалтерський облік в банках : опорний конспект лекцій. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2015. 131с.
4. Лобозинська С.М. Облік і аудит у банку : Навч. посібник. К. : Знання, 2007. 630 с.
5. Медвідь Л.Г., Фостяк І.В. Облік у банках : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2019. 356 с.
6. Облік і аудит у банках : навч. посібник / О.Г. Коренева, та ін. ; за ред. О.Г. Кореневої, Н.Г. Слав'янської. Суми : Університетська книга, 2007. 493 с.
7. Табачук Г.П., Сарахман О.М., Бречко Т.М. Фінансовий облік у банках : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2010. 424 с.
8. Янишин Я., Жидовська Н., Сиротюк Г., Гром'як Т. Облік в банках. Практикум : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2018. 312 с.

Додаткова

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України : Постанова Правління Національного банку України 11.09.2017 № 89
2. Класифікатор іноземних валют та банківських металів: Постанова Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34.
3. План рахунків бухгалтерського обліку банків України : Постанова Правління Національного банку України 11.09.2017 № 89
4. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України : Постанова Правління Національного банку України від 08.04.2005 № 123
5. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV
7. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII
8. Про внесення змін до Правил бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України : Постанова Правління Національного банку України 14.01.2020 № 4
9. Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України : Постанова Правління Національного банку України 27.02.2018 № 17
10. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України: Постанова Правління НБУ від 10.12.2004 № 625.

11. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України: Постанова Правління НБУ № 555 від 17.11.2004 р.
12. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України: Постанова Правління НБУ № 495 від 20.10.2004 р.
13. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України : Постанова Правління Національного банку України 21.02.2018 № 14
14. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України: Постанова Правління НБУ від 20.12.2005 № 480;
15. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова НБУ від 21.01.2004 № 22.
16. Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні: Постанова Правління НБУ від 25.09.2018 № 103.
17. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 16.08.2006 № 320.
18. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах: Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 № 492.
19. Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: Постанова Правління НБУ від 24.10.2011 № 373.
20. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 29.12.2017 № 148.
21. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351
22. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України : Постанова Правління Національного банку України 04.07.2018 № 75
23. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 року № 679-XIV
24. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III.
25. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р № 3480-IV.

Інтернет ресурси

1. www.bank.gov.ua
2. www.zakon.rada.gov.ua